

5^ο ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ, ΛΟΝΔΙΝΟ, ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2015

ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΡΙΑ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΗ, ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟ EDN

Εικοσιπέντε εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Δικτύου Βοηθών Μητρότητας (European Doula Network-EDN) από δεκατρείς χώρες συναντήθηκαν στον Λονδίνο φέτος για να μοιραστούν γνώσεις, να εμπνεύσουν η μία την άλλη και να ξεκαθαρίσουν τον ρόλο του δικτύου στην υποστήριξη γονέων και των οικογενειών τους.

Ξεκινήσαμε τη συνάντηση σε έναν στενό κύκλο στο σαλόνι της Αγγλίδας εκπροσώπου και διοργανώτριας με μια μικρή τελετή πυροτεχνημάτων! Συστηθήκαμε προσωπικά και μιλήσαμε λίγο για τους οργανισμούς βοηθών μητρότητας που εκπροσωπούμε. Στη φετινή συνάντηση είχαμε εκπροσώπους β.μ. από την Αγγλία (που διοργάνωνε και φιλοξενούσε τις συναντήσεις), την Ελβετία, την Ισπανία, την Τσεχία, την Πολωνία, την Αυστρία, την Ελλάδα, τη Γαλλία, την Πορτογαλία, τη Ρωσία, την Ουκρανία, τη Βουλγαρία και την Ολλανδία.

Κάναμε μια μικρή ανασκόπηση προηγούμενων συνεδρίων του EDN, από την επίσημη ίδρυσή του δικτύου μέχρι σήμερα: 2011 στο Παρίσι (Γαλλία), 2012 στη Χάουντα (Ολλανδία), 2013 στη Ζυρίχη (Ελβετία), 2014 στο Φάρο (Πορτογαλία) και 2015 στο Λονδίνο (Αγγλία).

Εκπαίδευση βοηθών μητρότητας

Ξεκινήσαμε τις συζητήσεις με μια ματιά στα διαφορετικά προγράμματα εκπαίδευσης βοηθών μητρότητας και προέκυψε το θέμα της διαδικτυακής εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης. Μιλήσαμε για τα υπέρ και τα κατά, τους σκοπούς και τα αποτελέσματα τέτοιων εκπαιδεύσεων: σε κάποιες περιπτώσεις, όπως π.χ. για τις β.μ. στη Ρωσία όπου εμπλέκονται γεωγραφικοί παράγοντες, μπορεί να είναι η μόνη ρεαλιστική εναλλακτική, ενώ σε άλλες περιπτώσεις, π.χ. για τις ενδιαφερόμενες β.μ. στην Ισπανία όπου διεξάγονται αυτή τη στιγμή είκοσι 'ζωντανές' εκπαιδεύσεις, υπήρχαν αμφιβολίες.

Όπως και παλιότερα, συζητήσαμε αρκετά το θέμα των λέξεων που χρησιμοποιούμε όταν μιλάμε για εκπαίδευση β.μ. και τη δουλειά της β.μ., και λόγους για τη χρήση ή τη μη χρήση τους: συζητήθηκαν λέξεις όπως «εκπαίδευση», «προετοιμασία», «μαθήματα», «προγράμματα», «μαθήματα για προχωρημένους», «επάγγελμα», «άσκηση επαγγέλματος», «πιστοποιημένη», «αναγνωρισμένη», κ.ά. Εξετάσαμε και πάλι τη διάρκεια και το περιεχόμενο της εκπαίδευσης β.μ. στην Ευρώπη και αλλού. Αρχικά το EDN σκεφτόταν τη δημιουργία ενός ενοποιημένου βασικού πακέτου εκπαίδευσης για β.μ. σε όλη την Ευρώπη. Αργότερα, και μετά από συζητήσεις με β.μ. από όλη την Ευρώπη και λαμβάνοντας υπόψη το κοινωνικό, νομικό και πολιτισμικό πλαίσιο της κάθε χώρας, η ιδέα αποδείχθηκε μη ρεαλιστική και επιθυμητή. Καταλήξαμε πως ένας *ενοποιημένος Κώδικας Δεοντολογίας* θα ήταν αρκετός και όλοι οι οργανισμοί και εκπαιδευτριες β.μ. που σέβονται τον κώδικα αυτόν έχουν δικαίωμα συμμετοχής στο δίκτυο. Επιπλέον αποφασίσαμε πως η κάθε χώρα θα επιλέξει τις πιο κατάλληλες λέξεις και ορολογία για να εκφράσει το έργο της β.μ., κάτι που δεν θα τελειώνει με τη συμμετοχή της β.μ. σε μαθήματα/εκπαίδευση ή όπως αλλιώς ορίζει η κάθε χώρα της προετοιμασία της κάθε β.μ. και την πιστοποίησή ή αναγνώρισή της. Επίσης οι οργανισμοί-μέλη του EDN που σέβονται τον ενοποιημένο Δεοντολογικό Κώδικα θα οργανώνουν την εκπαίδευση ανάλογα με τις ανάγκες και πλαίσιο της κάθε χώρας.

Αποστολή του EDN

Ένα από τα κεντρικά θέματα των συναντήσεων ήταν η δημιουργία ενός κειμένου που θα εκφράζει την αποστολή του δικτύου, έτσι ώστε να είναι ξεκάθαρο για τους ανθρώπους που επισκέπτονται τον ιστότοπο ή μαθαίνουν για μας, όσο και για να ξεκαθαρίσουμε στους κοινούς μας στόχους ως δίκτυο. Ξαναμιλήσαμε για τους αρχικούς στόχους που είχαν τεθεί από τις ιδρύτριες του EDN: σύνδεση, ενότητα, ανταλλαγή, εμπνευση, ανάπτυξη, εξάπλωση, αξία, κοινή παγκόσμια γνώση. Μια σημαντική αρχή στην περιγραφή του δικτύου μας ήταν να χρησιμοποιούμε θετική γλώσσα (τι

είμαστε και τι κάνουμε) αντί για αρνητική (τι δεν είμαστε και τι δεν κάνουμε). Ο ενοποιημένος Δεοντολογικός Κώδικας του EDN, πάνω στον οποίο δουλέψαμε εκτεταμένα και θα αναρτηθεί σύντομα στον ιστότοπό μας, συμπεριλαμβάνει την αποστολή μας.

Δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι β.μ.

Υπήρξε μια σύντομη παρουσίαση και συζήτηση για τις προκλήσεις και δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι β.μ. στη Ισπανία και στην Πορτογαλία. Συμφωνήσαμε όλες πως είναι πολύ σημαντικό για τη δουλειά μας να φροντίσουμε την εικόνα που έχει το ευρύ κοινό για τις β.μ. Οι Πολωνέζες β.μ. πρότειναν να αναρτήσουμε έναν ορισμό της λέξης «βοηθός μητρότητας» στη γλώσσα μας στον διεθνή ιστότοπο της Wikipedia, όπου θα αποφύγουμε κάθε αναφορά σε «ιατρικό» (είτε θετική είτε αρνητική). Οι Πολωνέζες β.μ. έχουν αποφασίσει πως θα χρησιμοποιούν την έννοια της υποστήριξης σε *κοινωνικό πλαίσιο* στον ορισμό τους στη Wikipedia για να αποφύγουν οποιαδήποτε σύνδεση με τα ιατρικά-παραϊατρικά επαγγέλματα. Σε άλλες χώρες αυτό δεν είναι αποδεκτό από τον νόμο (π.χ. Αυστρία) γιατί υπάρχουν άλλοι επαγγελματίες που ασχολούνται με αυτού του είδους την υποστήριξη. Κάθε χώρα λοιπόν θα πρέπει να βρει τον πιο κατάλληλο τρόπο να παρουσιάσει τον ρόλο της β.μ. ώστε να ευνοεί τις β.μ. Όλες συμφωνήσαμε πως τελικά κάθε διαφήμιση, έστω και αρνητική, έχει θετικά αποτελέσματα.

Όταν οι β.μ. ταξιδεύουν

Ένα άλλο επαναλαμβανόμενο θέμα των ετήσιων συνεδρίων είναι η *αναγνώριση των διαφορετικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων* στην Ευρώπη, ώστε να εξυπηρετήσουν τις β.μ. που ταξιδεύουν ή μετακομίζουν σε μια άλλη χώρα. Το θέμα συζητήθηκε εκτενώς στο συνέδριο του 2014 – περιληπτικά τα συμπεράσματα:

Είναι σημαντικό να κατανοούν οι β.μ. που ταξιδεύουν από μια άλλη χώρα τις κοινωνικές δυναμικές και το νομικό πλαίσιο της χώρας που επισκέπτονται ή στην οποία μετακομίζουν, προτού αρχίσουν να εργάζονται ως β.μ. Υπάρχουν διαφορετικά μοντέλα για τις περιπτώσεις αυτές: Στην Αγγλία πρέπει να παρακολουθήσουν ένα ολόημερο σεμινάριο (Access Course) και εποπτεία. Η Ελβετία και η Γερμανία έχουν κάποια προγράμματα που συνεργάζονται στενά οπότε υπάρχει αυτόματη αναγνώριση. Η Γαλλία έχει ένα βασικό εκπαιδευτικό πακέτο για όλα τα προγράμματα στη χώρα και οι β.μ. πρέπει να έχουν ολοκληρώσει όλα τα απαραίτητα θέματα, συν ένα σύστημα εποπτείας, και ένα υποχρεωτικό σεμινάριο για το νομικό πλαίσιο της εργασίας της β.μ. στη χώρα. Σε άλλες χώρες η αναγνώριση γίνεται ανάλογα με την περίπτωση και μετά από συνέντευξη.

Η δεύτερη μέρα του συνεδρίου ήταν αφιερωμένη στα δικαιώματα στον τοκετό και το παρακολούθησαν πολλές β.μ. από τον εθνικό Βρετανικό φορέα Doula UK. Έτσι είχαμε την ευκαιρία να ανταλλάξουμε εμπειρίες και απόψεις. Η αίθουσα ήταν γεμάτη με περίπου 100 β.μ. από δεκατρείς χώρες!

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Βοηθών Μητρότητας (European Doula Network)

Ξεκινήσαμε με μια σύντομη εισαγωγή για το EDN – ένα δίκτυο που αναπτύσσεται σταθερά τα τελευταία πέντε χρόνια από την επίσημη ‘γέννησή του’. Αυτή τη στιγμή συμμετέχουν ως μέλη 36 οργανισμοί β.μ. Όσο γινόταν η παρουσίαση παρακολουθήσαμε μια σειρά φωτογραφιών από β.μ. από όλη την Ευρώπη που μπορείτε να δείτε εδώ:

<https://www.dropbox.com/s/ig0h3d7pkhlt5rx/I%20am%20a%20doula%20EDN.pptx?dl=0>.

Επίσης συζητήσαμε για την επανέκδοση του Οδηγού Οργανισμών Β.Μ. στην Ευρώπη, μιας πρωτοβουλία που είχε αρχίσει το 2006 από τη Γαλλία με όλους τους οργανισμούς β.μ. στην Ευρώπη.

Ο πρώτος τέτοιος οδηγός εκδόθηκε το 2007 – για περισσότερες πληροφορίες δείτε εδώ: <http://doulas.info/cahiers/>.

Η κατάσταση στην Ισπανία

Η Ισπανία εκπρόσωπος Φλωρένθια Σάμπιο (Florencia Sabio) παρουσίασε την κατάσταση στη χώρα της τον περασμένο χρόνο, εξηγώντας αρχικά το πολιτισμικό και ιστορικό πλαίσιο της χώρας (οι Ισπανίδες μαιές και νοσηλεύτριες ανήκουν στο ίδιο επίσημο κρατικό συμβούλιο, εκπαίδευση των μαιών και αμοιβή των μαιών, εκπαιδευσεις β.μ. στην Ισπανία, ρόλος των β.μ.). Αυτή τη στιγμή στην Ισπανία λειτουργούν είκοσι εκπαιδευτικά προγράμματα και εννέα οργανισμοί β.μ. (πριν από 10 χρόνια υπήρχε μόνο ένα). Εξαιτίας της πληθώρας των εκπαιδευτικών προγραμμάτων υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις για τον ρόλο και τα όρια επαγγελματικής πρακτικής της β.μ., κάτι που επιδεινώνει τα προβλήματα και τον ανταγωνισμό από μαιές και νοσηλεύτριες.

Η Φλωρένθια εξήγησε το κατηγορητήριο προς τις β.μ. από το Εθνικό Συμβούλιο Νοσηλευτών και μίλησε για την αντίδραση από τις β.μ. και πώς είναι η κατάσταση αυτή τη στιγμή (μπορείτε να διαβάσετε κάποιες λεπτομέρειες στα Ελληνικά σχετικά με την υπόθεση αυτή στον σύνδεσμο:

[http://www.european-doula-](http://www.european-doula-network.org/media/pdf/EDNStatement%20to%20SpanishGeneralNursingCouncilGreek.pdf)

[network.org/media/pdf/EDNStatement%20to%20SpanishGeneralNursingCouncilGreek.pdf](http://www.european-doula-network.org/media/pdf/EDNStatement%20to%20SpanishGeneralNursingCouncilGreek.pdf). Το ίδιο κείμενο έχει δημοσιοποιηθεί στον ιστότοπο του EDN σε έξι γλώσσες). Γενικά ο τύπος δεν ήταν υποστηρικτικός στις β.μ. αλλά σε μία συνέντευξη από ένα τηλεοπτικό κανάλι μπόρεσε η Φλωρένθια να εξηγήσει λεπτομερώς τις κατηγορίες και να τις αντικρούσει δημοσίως. Λόγω της δύσκολης κατάστασης αυτή τη στιγμή στην Ισπανία πολλές Ισπανίδες β.μ. έχουν φοβηθεί και διακόψει τη δραστηριότητά τους. Ένα θετικό που προέκυψε από την κατάσταση είναι πως αυτή τη στιγμή επτά από τους παλιότερα ανταγωνιστικούς οργανισμούς β.μ. συνεργάζονται για τη δημιουργία ενός ενοποιημένου εθνικού κώδικα δεοντολογίας για τις β.μ.

Η Φλωρένθια τέλειωσε την παρουσίασή της με μια αισιόδοξη συνειδητοποίηση: η Ισπανία, μια χώρα με πληθυσμό 45.000.000 κατοίκων ασχολείται τους τελευταίους μήνες με τη δραστηριότητα μιας ομάδας 500 ατόμων (το πολύ!), άρα οι β.μ. έχουν πράγματι φέρει ουσιαστικές αλλαγές στην κοινωνία!

Η κατάσταση στη Γαλλία

Η Βαλερί Ντυπέν (Valerie Dupin), Γαλλίδα εκπρόσωπος, παρουσίασε την τωρινή κατάσταση στη Γαλλία. Οι β.μ. ξεκίνησαν να δραστηριοποιούνται στη Γαλλία το 2001-2. Το 2003-4 στήθηκε ο ιστότοπος των Γαλλίδων β.μ. Δημιουργήθηκε ο Δεοντολογικός τους Κώδικας, για να ξεκαθαρίσει τον ρόλο της β.μ. Οι β.μ. έγινε επάγγελμα. Δημιουργήθηκε ένα πακέτο εκπαίδευσης με την ύλη που θα έπρεπε να καλύπτουν οι εκπαιδευόμενες β.μ. Τέλος, αποφασίστηκε πως η δραστηριότητα των β.μ. θα εμπίπτει στις 'κοινωνικές' υπηρεσίες για να αποφευχθεί οποιαδήποτε σύνδεση με τις ιατρικές/παραϊατρικές υπηρεσίες.

Οι β.μ. στη Γαλλία αντιμετώπισαν προβλήματα και επιθέσεις από τις μαιές (το 2006 είχαν μια παρόμοια κατάσταση με αυτή των Ισπανίδων συναδέλφων). Η Βαλερί σημείωσε πως οι χώρες που αντιμετωπίζουν τέτοια προβλήματα με μαιές, νοσηλεύτριες και β.μ. (Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Πορτογαλία) τυχαίνει να είναι χώρες όπου είχαν την Ιερά Εξέταση στον Μεσαίωνα. Κατά τη γνώμη της, η ιδέα μιας γυναίκας σοφής φαίνεται να τρομάζει την εκκλησία και τους φορείς. Ως εκ τούτου, η δουλειά της β.μ. έχει και χροιά πολιτική. Αυτή τη στιγμή πολλές μαιές είναι συμφιλιωμένες με τις β.μ., άλλες είναι αδιάφορες, και άλλες εχθρικές. Είναι σημαντικό για τις Γαλλίδες β.μ. να διδάσκονται από βοηθούς μητρότητας και όχι άλλες ειδικότητες.

Πρόσφατα ξεκίνησε ένα πιλοτικό πρόγραμμα έξω από το Παρίσι: δημιουργήθηκε και μοιράζεται ένα ερωτηματολόγιο σε γονείς, μαιές και β.μ., τα περιεχόμενα του οποίου θα αποτελέσουν μια ποιοτική έρευνα για τις υπηρεσίες των β.μ.

Ανθρώπινα δικαιώματα και βοηθί μητρότητας στην Ευρώπη

Η Ελίζαμπεθ Προτσάσκα (Elizabeth Prochaska), Βρετανίδα νομικός και συν-ιδρύτρια του οργανισμού BirthRights UK έκανε μια παρουσίαση πάνω σε καίρια νομικά θέματα σχετικά με τους/τις συνοδούς τοκετού, τα ανθρώπινα δικαιώματα στη φροντίδα της μητρότητας, τις βοηθούς μητρότητας και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Ξεκίνησε με μια μικρή ανασκόπηση του οργανισμού BirthRights – ιδρύθηκε το 2013 – και τις υπηρεσίες που προσφέρει. Λεπτομέρειες μπορείτε να βρείτε στον ιστότοπό τους: www.birthrights.org.uk. Το BirthRights ασχολείται κυρίως με έρευνα, καμπάνιες και εκπαίδευση επαγγελματιών υγείας και άλλων επαγγελματιών στον χώρο του τοκετού σχετικά με το νομικό πλαίσιο των υπηρεσιών τους και τις υποχρεώσεις τους. Ο οργανισμός ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για την ποιότητα της φροντίδας και την αξιοπρέπεια ειδικά από την σκοπιά των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η Ελίζαμπεθ παρουσίασε κάποιες αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δίνοντας παραδείγματα για το καθένα στην πράξη: αξιοπρέπεια, αντιμετώπιση με σεβασμό, αυτονομία και συναίνεση, επιλογή. Κατόπιν συζητήσε κάποιες πρακτικές που παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, π.χ. σωματική κακοποίηση, ασέβεια, φροντίδα χωρίς την τήρηση του απορρήτου, φροντίδα χωρίς ενημερωμένη συναίνεση, φροντίδα με ελλιπή πληροφόρηση, μη προσωπική φροντίδα, φροντίδα με διακρίσεις, εγκατάλειψη φροντίδας.

Μίλησε επίσης για τον ρόλο της β.μ. από την σκοπιά των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και πώς η β.μ. μπορεί να υποστηρίξει την οικογένεια/τη μητέρα χωρίς να παραβιάζει τον νόμο (ειδικά σε περιπτώσεις τοκετών χωρίς την παρουσία επαγγελματία υγείας ή όταν της ζητείται να μιλήσει εκ μέρους του πελάτη της).

Μετά παρουσίασε κάποιες μελέτες όπου εξετάστηκαν τα ανθρώπινα δικαιώματα στη φροντίδα κάποιων γυναικών (π.χ. σε κολπικούς τοκετούς με ισχιακή προβολή, τοκετούς και αναπηρία, επιλεκτική καισαρική, τοκετό στο σπίτι).

Τελείωσε με καλά νέα: αυτή τη στιγμή το BirthRights συνεργάζεται στη συγγραφή ενός Οδηγού Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για Μαιές με τον Βασιλικό Κολλέγιο Μαιών της Αγγλίας.

Πώς να διευκολύνουμε την αλλαγή ακολουθώντας τις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;

Η Ρεμπέκα Σίλερ (Rebecca Schiller) και η Ελίζαμπεθ Προτσάσκα έκαναν ένα βιωματικό εργαστήριο με θέματα που ήταν κοινά για πολλές χώρες και εξερευνώντας πιθανές λύσεις. Ο σκοπός του εργαστηρίου ήταν να ενωθούν πολλές β.μ. από διάφορα μέρη του κόσμου που αντιμετωπίζουν παρόμοιες προκλήσεις, και να δούμε τον ρόλο μας και τις αλλαγές που μπορούμε να φέρουμε μέσα από το πρίσμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Σχηματίσαμε ομάδες β.μ. από διαφορετικά μέρη ώστε να έχουμε ποικίλες εμπειρίες και καταγράψαμε τις απαντήσεις μας σε τέσσερα ερωτήματα: (α) βασικά θέματα που αντιμετωπίζουμε ως β.μ. στη χώρα μας, (β) βασικά θέματα που αντιμετωπίζουν οι έγκυες στη χώρα μας, (γ) εξελίξεις και θετικές αλλαγές που έχουν γίνει στη χώρα μας τον τελευταίο καιρό, (δ) ποια από τα παραπάνω θέματα ανήκουν στο φάσμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;

Μετά ενώθηκαν όλες οι μικρότερες ομάδες και συζητήσαμε κάποια από τα κοινά θέματα. Διαπιστώσαμε πως για την ερώτηση (α) οι περισσότερες Ευρωπαϊές β.μ. αντιμετωπίζουν παρόμοιες προκλήσεις: π.χ. οι σχέσεις τους με τις μαιές, ουδετερότητα μπροστά σε παραβίαση των δικαιωμάτων των γυναικών, ο ασαφής ρόλος τους όπως φαίνεται στο ευρύτερο κοινό και στους επαγγελματίες υγείας, κ.ά. Στην ερώτηση (β) υπήρχαν κοινά ως προς τα αυστηρά πρωτόκολλα στις επιλογές συνθηκών τοκετού, χρονικοί περιορισμοί, έλλειψη αυτοπεποίθησης των γυναικών στο σώμα τους, κ.ά. Στην ερώτηση (γ) όλες οι χώρες ανέφεραν διαφορετικές θετικές αλλαγές: στην Αγγλία η έγκυος δεν επιτρέπεται να κάνει εισαγωγή στο μαιευτήριο πριν να φτάσει στα 4 εκ. διαστολής, στην Ελλάδα οι γυναίκες και οι οικογένειες έχουν αρχίσει να ερευνούν περισσότερο τις επιλογές τους, στην Πολωνία η πολιτεία υποστηρίζει τον σεβασμό στην περιγεννητική φροντίδα, στην Τσεχία ακόμα και τα μικρά μαιευτήρια γνωρίζουν τι είναι η β.μ. Όσο για την ερώτηση (δ), όλες συμφωνήσαμε πως πολλά από τα θέματα που συζητήθηκαν είναι πράγματι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, π.χ. σε κάποιες χώρες απαγορεύεται στον σύντροφο να παρευρεθεί στον τοκετό, ή πρέπει να πληρώσει επιπλέον χρήματα.

Η Ελίζαμπεθ και η Ρεμπέκα έκαναν μια σύντομη περιγραφή της διαδικασίας όταν κάποια οικογένεια θέλει να προσφύγει νομικά για τα παραβιασμένα δικαιώματά της, ανάλογα με τη χώρα διαμονής. Και οι δύο είναι ανοιχτές σε επικοινωνία και διατεθειμένες να ταξιδέψουν και να εκπαιδεύσουν/οργανώσουν δράσεις σε χώρες που έχουν ανάγκη από τέτοιου είδους υποστήριξη.

Εξετάζοντας τις ιστορικές αλλαγές στην υποστήριξη του τοκετού

Η Μάλουα ντε Λιντέλο (Malua de Lintelo), εκπρόσωπος από την Ολλανδία, έκανε μια όμορφη, ενημερωτική και ευχάριστα ζωντανή παρουσίαση για το πώς έχει αλλάξει ο κύκλος υποστήριξης των γυναικών μέσα στον χρόνο, από έναν μεγάλο, αυστηρά γυναικείο κύκλο γύρω από τη μητέρα – που συνήθως απέκλειε τον πατέρα και γενικά τους άνδρες μέχρι να φτάσουν τα παιδιά σε μεγαλύτερη ηλικία – έως σήμερα που ο κύκλος γύρω από τη μητέρα είναι πολύ μικρότερος και συμπεριλαμβάνει τον πατέρα συχνά από την αρχή της ζωής του παιδιού (πριν ακόμα από τη γέννηση). Σε αυτή την εξέλιξη των πραγμάτων και οι δύο γονείς έχουν ενεργή σχέση με το παιδί τους από τη σύλληψη και μετά, και το ιατρικό σύστημα έχει αντικαταστήσει τον 'υποστηρικτικό' ρόλο που υπήρχε γύρω από τις γυναίκες, αλλά χωρίς τον συναισθηματικό παράγοντα.

Μια β.μ. μπορεί να βοηθήσει τους γονείς να συνειδητοποιήσουν τις ανάγκες του παιδιού από την εγκυμοσύνη μέχρι και μετά τη γέννησή του. Η β.μ. μπορεί να ενθαρρύνει τη σύνδεση και των δύο γονιών με το παιδί.

Στην παρουσίασή της η Μάλουα συμπεριέλαβε συγκινητικά αποσπάσματα από βιντεοσκοπημένο υλικό ερευνών που δείχνουν την επίδραση των γονιών στη συναισθηματική κατάσταση των παιδιών τους. Μερικά από αυτά: <https://vimeo.com/99981160>, <https://www.youtube.com/watch?v=C8ZTx1AEup4>, <https://www.youtube.com/watch?v=TU0f8a3Cizo>, <https://www.youtube.com/watch?v=Cf79KXBCIDg>.

Βοηθοί μητρότητας - Κάνουν ή είναι; Προς τα πού πηγαίνουμε;

Συζήτηση για τον ρόλο των β.μ. – συντονισμός από τη Μπρίτζετ Μπέικερ (Bridget Baker) από την Αγγλία και την Κίκι Χάνζαρντ (Kicki Hansard) από την Αγγλία και Σουηδία.

Ξεκινήσαμε το μέρος αυτό με μια βιντεοσκοπημένη συνέντευξη με τη Ντέμπρα Πασκάλι-Μπονάρο (Debra Pascali-Bonaro) και τις απόψεις της για τον ρόλο της β.μ. Με 30 χρόνια πείρας στον χώρο, η Ντέμπρα προειδοποιεί τις β.μ. ώστε να μην καταλήξουν να γίνουν το 'νέο φάρμακο', κάτι σαν την επισκληρίδιο. Θυμούμενη τα πρώτα βήματα των β.μ., υποστήριξε την ιδέα της β.μ. που είναι δίπλα στη γυναίκα με την παρουσία της παρά τη δράση της ως το πιο δυνατό της στοιχείο. Μας θύμισε πως οι αρχικές μελέτες για την επίδραση των β.μ. συμπεριλάμβανε άτομα που είχαν παρακολουθήσει σεμινάρια μόλις 4 ωρών. Αυτή τη στιγμή στην Αμερική οι β.μ. αισθάνονται την ανάγκη να 'κάνουν' περισσότερα, ειδικά τώρα που σιγά σιγά εντάσσονται στον εθνικό πρόγραμμα υγείας: αν οι υπηρεσίες τους καλύπτονται από το κράτος, αυτό σημαίνει πως πρέπει να είναι φανερά δραστήριες, οπότε και να 'κάνουν' περισσότερα πράγματα στη διάρκεια του τοκετού και της λοχείας. Συζητήσαμε στην ομάδα για το νομικό πλαίσιο όταν οι β.μ. αρχίσουν να κάνουν περισσότερα πράγματα ως μέρος των υπηρεσιών τους.

Συζητήσαμε ακόμα τα υπέρ και τα κατά της ύπαρξης και αναγκαιότητας 'προχωρημένων μαθημάτων για β.μ.' – τι ακριβώς είναι και αν και γιατί μια β.μ. να χρειάζεται επιπλέον εκπαίδευση. Ένα ακόμα σχετικό θέμα προέκυψε: μπορεί οι γνώσεις και η ενέργεια της β.μ. να επηρεάσουν έναν τοκετό; (π.χ. το περιστατικό μιας β.μ. που διάβαζε για τη δυστοκία ώμων και θεωρεί πως αυτή τη γνώση επηρέασε το αποτέλεσμα του τοκετού που υποστήριζε). Συνεχίσαμε συζητώντας το εύρος πρακτικής της β.μ., ειδικά όσον αφορά εναλλακτικές θεραπείες και συνταγογράφηση. Συμφωνήσαμε ότι οι β.μ. δεν δίνουν συμβουλές αλλά μόνο προσφέρουν πληροφορίες όταν τους ζητηθεί. Επίσης συμφωνήσαμε ότι στην περίπτωση που μας ζητάται να ορίσουμε τη βοηθό μητρότητας θα χρησιμοποιούμε μόνο θετικά μηνύματα και θα αποφεύγουμε όρους όπως π.χ. 'μη ιατρικός' ρόλος.

Η Μπρίτζετ Μπέικερ, Βρετανίδα β.μ. με περισσότερα από 40 χρόνια πείρας, σημείωσε πως στην Αγγλία χρησιμοποιείται η λέξη 'προετοιμασία' για τις β.μ. αντί για 'εκπαίδευση'.

Αυτή η τελευταία ήταν μια πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση όπου τέθηκαν πολλά θέματα και ερωτήματα από πολλές συμμετέχουσες. Κάποια από αυτά:

~ να έχουμε υπόψη μας πως μπορεί να βάζουμε αρσενικά όρια σε μια δουλειά που συνδέεται με αρχαία γυναικεία γνώση.

~ τι σημαίνει ακριβώς επαγγελματίας; Ποιες είναι οι υπηρεσίες για τις οποίες αμοιβόμαστε; Να βρεθεί μια ισορροπία μεταξύ του να κάνω πράγματα και απλά να είμαι.

~ Όταν τίθεται ένα ερώτημα, συχνά η απάντηση βρίσκεται μέσα στο ίδιο το ερώτημα.

~ Ζούμε σε μια καταναλωτική κοινωνία. Έτσι αισθανόμαστε πως πρέπει να χρησιμοποιήσουμε όλα τα μέσα που υπάρχουν, αλλιώς θα βγούμε χαμένες.

~ Η βασική δουλειά της β.μ. είναι η εξέλιξη του εαυτού της.

~ Η γνώση μπορεί να φέρει δύναμη αλλά όταν πραγματικά αφουγκράζεσαι και υπερασπίζεσαι τα δικαιώματα των οικογενειών, αυτό φέρνει πραγματική ενδυνάμωση.

Το Σάββατο βράδυ απολαύσαμε την τελετή του αλατιού, κάτω από την καθοδήγηση μιας Αμερικανίδας β.μ. που μένει στην Ελβετία. Κάθε μία από εμάς συνέβαλε στο δοχείο του αλατιού (που περιείχε 25 κιλά αλάτι!) με ένα ή περισσότερα αγαπημένα και σημαντικά για μας αντικείμενα – το πρώτο που προστέθηκε ήταν η 'μαγιά', δηλ. αλάτι από προηγούμενες παρόμοιες τελετές, και περιείχε ιδιαίτερα αντικείμενα και σκέψεις από άλλους κύκλους. Το μίγμα που προέκυψε από τη δική μας τελετή περιείχε διαφορετικά αρωματικά έλαια, πέταλα από λουλούδια, βότανα, την επαγγελματική κάρτα της μιας β.μ., ένα γλυπτό μιας γυναικείας θεότητας, ένα κολιέ, χρυσόσκονη σε διάφορα χρώματα, κορδέλες, ένα ολόκληρο ρόδι, προσευχές, ευχές, σκέψεις, αγάπη και πρόθεση. Καθεμία μας πήρε μαζί της από ένα σακουλάκι της 'μαγιάς' (του μίγματος που φτιάξαμε) για να τη χρησιμοποιήσει σε επόμενες παρόμοιες τελετές.

Αφιερώσαμε όλο το πρωινό της Κυριακής στη διευκρίνιση και επίσημη καταγραφή ενός ενοποιημένου δεοντολογικού κώδικα, κάτω από την προσεκτική, έμπειρη και ευαίσθητη καθοδήγηση της Τζοάνα Ράις-Ντέιβις (Johanna Rhys-Davies), νομικού που συνεργάζεται με τον οργανισμό Birthrights, συμβούλου του Συνδέσμου Θηλασμού Αγγλίας (LLL UK) και μέλος του ΔΣ τους, μητέρας και υποστηρίκτριας των β.μ. Το τελικό κείμενο θα αναρτηθεί στον ιστότοπο του EDN και θα μεταφραστεί στις γλώσσες των μελών του.

Πριν το κλείσιμο συζητήσαμε κάποια διαδικαστικά θέματα του δικτύου:

- ~ Οικονομικά: Πιθανή αύξηση της ετήσιας συνδρομής. Προσθήκη της κατηγορίας «Φίλοι του EDN» με τη συνδρομή των οποίων θα στηρίζεται οικονομικά το δίκτυο για δραστηριότητες, υποστήριξη των μελών του, κτλ.
- ~ Νέα μέλη: με χαρά μας καλωσορίσαμε τρεις νέους οργανισμούς β.μ. από την Τουρκία, την Ουκρανία και τη Ρωσία, και επίσης τη νέα εκπρόσωπο από την Ολλανδία.
- ~ Ο νέος ιστότοπος: εργασίες, λογότυπο, η αποστολή μας, παρουσίαση του τι προσφέρει ο νέος ιστότοπος, κατανομή εργασιών.
- ~ Διευκρινίσεις για τον ρόλο του δικτύου EDN σε σχέση με εκπαιδευτικά προγράμματα: το EDN δεν έχει ρόλο ρυθμιστικού φορέα ή φορέα ελέγχου ποιότητας.
- ~ Ηλεκτρονικό περιοδικό: περιεχόμενο και διανομή (εθελόντριες).
- ~ Εκπροσώπηση του EDN σε διεθνείς εκδηλώσεις-συνέδρια σχετικά με τον τοκετό: το φεστιβάλ του τοκετού, το συνέδριο Midwifery Today, και άλλα μελλοντικά συνέδρια).
- ~ Συστάσεις με τα νέα μέλη της συντονιστικής ομάδας του EDN και αποχαιρετισμός στη Σαμπίνε με ένα τραγούδι γραμμένο από την Ανίκη!

Το επόμενο ετήσιο συνέδριο του EDN αποφασίστηκε να γίνει στη Βαρκελώνη (Ισπανία) στο τέλος Σεπτεμβρίου 2016. Η Πολωνία και η Αυστρία έχουν πάρει σειρά για τα επόμενα έτη (2017 και 2018) ως χώρες που θα φιλοξενήσουν το συνέδριο.

Τελειώσαμε με σκέψεις και μοίρασμα ιδεών και οραμάτων για το μέλλον, σχέδια και πολλές αγκαλιές!

